

На кожній фазі управління капіталом важливо проводити його оцінку. Функціональні особливості торгівлі передбачають використання ресурсного підходу до інвестиційних проєктів, що передбачає послідовне перетворення фінансових ресурсів в основний елемент торгівлі – товарні запаси, що формують товарооборот торгівлі та забезпечують нагромадження ресурсного потенціалу шляхом капіталізації прибутку як частки товарообороту. Систему управління інвестиціями найбільш точно характеризує процес управління капіталом, що має свої функціонально-галузеві особливості.

Таким чином, оптимальне співвідношення власного та позикового капіталу розраховується лише в індивідуальному порядку для кожного підприємства окремо. Ефективне управління структурою капіталу залежить від ряду чинників, критеріїв. Кожне окреме підприємство керується тим критерієм, який вважається найбільш доцільним. При формуванні певної структури капіталу беруться до уваги різні умови, які характеризують інвестиційну, фінансову діяльність підприємства Дніпропетровського регіону.

Інформаційні джерела:

1. Інвестиційна привабливість ресурсного потенціалу торговельного підприємства: [монографія] / Я. Д. Качмарик, П. О. Куцик, Р. Л. Лупак., І. Я. Качмарик, Н. Я. Боліновська. – Львів: Літературна агенція «Піраміда», 2012.

УДК 368:338.43

О.В. Жиликова, канд. екон. наук (ХДУХТ, Харків)

СТРАХУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Термін «сталий розвиток» (sustainable development) іноді розглядають як дослівний переклад, тобто життєздатний розвиток або за сенсом як самопідтримуваний розвиток, інколи тлумачать як всебічно збалансований розвиток. Однак у будь-якому тлумаченні метою сталого розвитку є задоволення потреб сучасного суспільства, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої потреби. Теорія сталого розвитку стала альтернативою парадигмі економічного зростання, противагою екстенсивної моделі, яка ігнорує екологічну небезпеку від розвитку. Парадигма сталого розвитку містить вимоги до захисту довкілля, соціальної справедливості, відсутності

дискримінації і спрямована на підвищення рівня життя населення. У країнах, де на державному рівні зазначені вимоги ігноруються, в поняття сталого розвитку вкладається інший зміст, часто для означення лише неухильного зростання економічних показників країни, її регіонів, окремих галузей економіки. Таке тлумачення терміну «сталий розвиток» є грубою помилкою, адже згідно до триєдиної концепції сталого розвитку він має поєднувати три основні складові: економічну, соціальну та екологічну. Приведення до єдиного підходу, узгодження цих часто різних поглядів та їх впровадження у конкретні заходи для досягнення сталого розвитку є складним завданням, оскільки всі три елементи повинні бути збалансовані. Механізм взаємодії цих трьох концепцій ставить ряд завдань перед суспільством:

- економічний і соціальний елементи – досягнення справедливості всередині одного покоління, надання допомоги бідним верствам населення, недопущення зниження рівня доходів населення;
- економічний та екологічний елементи – вартісна оцінка та інтерналізація впливу зовнішніх факторів на довкілля;
- соціальний та екологічний елементи – забезпечення внутрішньопоколінної і міжпоколінної рівності, включаючи дотримання прав майбутніх поколінь.

Глибокі та структурні реформи, що запроваджені останнім часом в Україні, а саме, пенсійна, медична та освітня реформа, маючи на меті досягнення макроекономічної стабільності та повернення позитивної динаміки розвитку української економіки у майбутньому, поставили виклики парадигмі сталого розвитку вже сьогодні. Так, поетапне впровадження медичної реформи призвело до часткового фінансування сфери охорони здоров'я з державного бюджету та необхідності покриття частини медичних послуг населенням до моменту введення у дію обов'язкового медичного страхування, що порушує баланс соціальної складової у концепції сталого розвитку. Проблема майбутнього пенсійного забезпечення населення певного віку (35 років та старше) з'явилась у результаті поступового переходу до тривірневої пенсійної системи. Джерелом проблеми стала відсутність другого рівня пенсійної системи та низький рівень платоспроможності першого (солідарного) рівня, що є порушенням міжпоколінної соціальної справедливості.

Таким чином, криза в країні, що розгортається на тлі світової фінансово-економічної кризи, гальмує реформування ключових напрямів життя держави у середньостроковій перспективі, та, як наслідок, стримує досягнення таких цілей сталого розвитку як подолання бідності, міцне здоров'я і благополуччя, якісна освіта.

Очевидно, що під впливом економічної потреби, нестачі фінансових ресурсів, формується відповідний економічний інтерес, відбувається пошук інструменту, методу для задоволення потреби суспільства, окремих верств населення, конкретного індивіда. За таких умов страхування покликано нівелювати соціальні та економічні нерівності шляхом надання широкого асортименту послуг, серед яких на особливу увагу заслуговують медичне страхування, пенсійне страхування, страхування дітей. За останні два десятиліття український страховий ринок зазнав суттєвих змін, що відбилися на його формуванні та зростанні, призвели до зміцнення фінансової стійкості, надійності ключових страховиків, забезпечили законодавчий захист інтересів страхувальників, функціонування конкурентного середовища. Сучасний страховий ринок, що постійно розвивається, може стати інструментом досягнення перелічених цілей сталого розвитку в умовах реформування пенсійної системи, системи освіти, системи охорони здоров'я. Використання страхування як інструмента досягнення цілей сталого розвитку забезпечить задоволення потреб населення у захисті майнових інтересів, що пов'язані з додатковими витратами (медичні витрати, витрати на отримання освіти) та ризиками майбутніх періодів (досягнення пенсійного віку та ін.), а також сприятиме виконанню державою частини соціально-економічних функцій.

УДК 336.1

Н.Б. Кашена, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

Пріоритетним завданням сьогодення на всіх рівнях державного управління має бути створення сприятливого бізнес-середовища для стимулювання економічної активності суб'єктів підприємницької діяльності з метою відновлення конкурентоспроможності вітчизняної економіки, забезпечення її економічного зростання та підвищення рівня життя населення. Тому актуальним є дослідження напрямів стимулювання економічної активності підприємств торгівлі.

Підприємства торгівлі представляються динамічною системою, здатною змінюватися під впливом зовнішнього та внутрішнього середовища. Їх економічна активність значною мірою визначається відповідною стратегією, яка відповідає загальній політиці соціально-